

[Mr. SPEAKER in the Chair].

Member's Representation re: the Food Policy of the Government.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಇವತ್ತು ವಿಧಾನ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಾದ ಶ್ರೀ ಶಿವಪ್ಪನವರು ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಮುರಾರ್ಗು ಗೋವಿಂದ ರೆಡ್ಡಿಯವರು ಮತ್ತು ಇತರ ಶಾಸಕರು ಹಾಗೂ ಮತ್ತಿತರರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಆಹಾರದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯು ಉಲ್ಬಣವಾಗಿದೆ, ಜನರು ಸಂಕಷ್ಟಗಳಿಗೆ ಗುರಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸಾಂಕೇತಿಕ ರೂಪವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಹಾಗೂ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೂ ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಉಪವಾಸವನ್ನು ಆಚರಿಸಿ ಕುಳಿತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ತಮಗೆ ಒಂದು ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಕಳಿಸಿ ತಮ್ಮ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಬೇಡಿ ಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಹಾಗೂ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಚರ್ಚೆಗೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ತಮ್ಮನ್ನು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇಲ್ಲಿ ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ, ಈ ಆಹಾರದ ನಿತಿಯಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಾಕಷ್ಟು ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ನಾವು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಟೇಷನರಿ ರೇಷನ್‌ಗೆ ತರುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

Mr. SPEAKER.—Is the member getting into the merits of the cases ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ರೂರ 50 ರ ಪ್ರಕಾರ ತಮಗೊಂದು ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯವರ ಮೂಲಕ ಕಳಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಅದನ್ನು ತಾವು ಪರಿಶೀಲನಮಾಡಿ ರೂರ 52ರ ಪ್ರಕಾರ ಅದನ್ನು ಅಂಗೀಕಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ ಮತ್ತು ಆ ವಿಷಯ ಬಹಳ ತ್ವರಿತವಾದುದು ಹಾಗೂ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಎಂಟನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ಏನೊಂದು ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ, ಅದನ್ನು ತಾವು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿದು ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ ಮತ್ತು ಇದಕ್ಕೆ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಬಹಳ ಬಹಳ ಕೃತಜ್ಞರಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಏನೆಂದರೆ, ತಾವು ಸರ್ಕಾರದ ಪರವಾಗಿ, ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಚರ್ಚೆ ಹಿಂದೆಯೇ ಆಗಿತ್ತು, ಇವರಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಎಲ್ಲಿದೆ ಎಂಬ ಕಾರಣವನ್ನು ಹೇಳಿ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತಳ್ಳಿಹಾಕಬಾರದು ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕೊನೆಯದಾಗಿ ನಾನು ಬಹಳ ವಿಚಾರಮಾಡಿ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇನೆ ಈ ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ನೋಡುವಂಥ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ 50, 51, 52, 53, 54 ಈ ವಿಧಿಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಈ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ತಾವು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿದು ಈ ನಿರ್ಣಯದ ಚರ್ಚೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ ಸ್ವಾಮಿ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಷ್ಮಪ್ಪ.—ಈ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ವತಿಯಿಂದ, ಎಲ್ಲ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷಗಳೂ ಸೇರಿ ಆಹಾರದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸರಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲು, ದೇಶಾದ್ಯಂತ ಈ ದಿವಸ ದೊಡ್ಡ ಚಳುವಳಿಯನ್ನು ಹೂಡಿರುವಾಗ, ಈ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವನ್ನು ನಮ್ಮ ನಾಯಕರಾದ ಶಿವಪ್ಪನವರೂ ಮತ್ತು ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳೂ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಶಾಂತಿಯುತ ಮೆರವಣಿಗೆ ಬರತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಕಠಿಣವಾದ ದೌರ್ಜನ್ಯವನ್ನು ಪೋಲಿಸಿನವರಿಂದ ಮಾಡಿಸಿರತಕ್ಕದ್ದು ಈ ದಿವಸ ಆಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗೋಪಾಲಗೌಡರು ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆ ಸಹ ಅಂಗೀಕಾರವಾಗಿ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ತಾವು ಈ ಬಹಳ ಗಹನವಾದ ವಿಚಾರವನ್ನು ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಯ ಚರ್ಚೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ಆಹಾರ ಮಂತ್ರಿಯವರಾದ ಜತ್ತಿಯವರು ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಈ ಸಭೆಯನ್ನು ತೃಪ್ತಿ ಪಡಿಸುವ ಬದಲು, ಕಾರ್ಯಕರಾಪದ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿರುವ ಇತರ ವಿಷಯಗಳ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹಾಕಿ, ಈ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಅತಿ ಜರೂರು ಎಂದು ಭಾವಿಸಿ ಚರ್ಚೆಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಬರೀ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು, ಭ್ರಾಂತಿಯ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಕೊಟ್ಟರೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಆಹಾರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನೂ ಸುಧಾರಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

ಅದುದರಿಂದ ಚರ್ಚೆಗೆ ಈಗಲೇ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ತಮ್ಮನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿ ಮಾನ್ಯ ಗೋಪಾಲಗೌಡರು ಏನು ಹೇಳಿದರೋ ಅದನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ನಾನು ಈ ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ ಮೇಲೆ ನನಗೆ ತಿಳಿಯಿತು ಫೋಲೇಸರು ಮಾನ್ಯ ಮುಲ್ಲ ಗೋವಿಂದ ರೆಡ್ಡಿ ಲಕ್ಷಪ್ಪನವರು, ಮತ್ತು ಇತರರ ಮೇಲೆ ಸ್ವಲ್ಪ ದೌರ್ಜನ್ಯದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವರ್ತಿಸಿದರು ಎಂದು ಈ ಕಡೆ ಬರಬೇಡಿ, ವಿಧಾನಸೌಧದ ಕಡೆ ಬರಬೇಡಿ ಎಂದು ತಳ್ಳುವಾಗ ಅವರಿಗೂ ರಾಜಿ ಏಟು ಬತ್ತು ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅದುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ನಾನು ನನ್ನ ಸೂಚನೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಲಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲವೇ ಇದ್ದರೆ ಸೇರಿಸುತ್ತಿದ್ದೆ. ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಆ ರೀತಿ ಸೇರಿಸಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಅದನ್ನು ತಾವು ತಳ್ಳಿಹಾಕಬಾರದು ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

(Some Hon'ble Members stood up)

MR. SPEAKER.—Order, order.

Now, a notice of an adjournment motion has been given. The Member who has given notice of it has brought it to my notice, so that further action may be taken. At that stage, to support it? You know the procedure. One Hon'ble Member saying something is alright. Then another Hon'ble Member stands up. Yet a third one and then one more, and after that two more get up.

SRI K. S. SURYANARAYANA RAO.—To bring home to the Speaker the grave situation.....

MR. SPEAKER.—Under which rule is Sri Suryanarayana Rao bringing it up? It has to be mentioned in the House so that the House may be appraised of the same! The House gives the consent and then the House is seized of the matter and deals with it. How far rules permit—that is procedure.

SRI K. S. SURYANARAYANA RAO.—For that purpose I got up.....

MR. SPEAKER.—But after the consent is given.

SRI K. S. SURYANARAYANA RAO.—To secure consent.....

MR. SPEAKER.—To secure my consent; Members may please refer to that rule.

SRI K. S. SURYANARAYANA RAO.—It is rule 50.

SRI C. J. MUCKANNAPPA.—With the available material.....

MR. SPEAKER.—I will read Rule 50 :

“Subject to the provisions of the these rules, a motion for an adjournment of the business of the Assembly for the purpose of discussing a definite matter of urgent public importance may be made with the consent of the Speaker.”

There is no question of my being lead with argument or persuasive things to be said and all that. How many? Why should I not give chance to any body?

SRI C. J. MUCKANNAPPA.—May I just bring to the notice.....

MR. SPEAKER.—Order, order.

(Both Sri Muckannappa and Sri Byrappaji were standing)

MR. SPEAKER.—If both the Hon'ble Members begin to speak, I will have to ask both of them to retire from the House.

(Sri Byrappaji was standing)

Mr. SPEAKER.—Why is the Hon'ble Member standing ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬೈರಪ್ಪಾಜಿ.—ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮೆಮೊರಾಂಡಂ ಅನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಶಾಸನ ಸಭೆ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವಾಗ ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮನವಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕು ಎಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಇದು ತಮಗೂ ಹಾಗೂ ಸಭೆಯ ಗೌರವಕ್ಕೆ.....

Mr. SPEAKER.—Is it according to the rules— what he is doing ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬೈರಪ್ಪಾಜಿ.—ಇದನ್ನು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಕಳಿಸಿ ಒಂದು ಉತ್ತಮ ನಿದರ್ಶನವನ್ನು....

Mr. SPEAKER.—Is there no procedure for that ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬೈರಪ್ಪಾಜಿ.—ನಿಮಗೆ ಗೌರವ ಕೊಡಬೇಕು, ಅದು ಒಳ್ಳೆಯ ಸಂಪ್ರದಾಯ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಗೌರವ ಕೊಡಬೇಕಾದುದು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಕರ್ತವ್ಯ. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರಾದ ನಾವುಗಳು ಶಾಸನ ಸಭೆ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವಾಗ ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಮನವಿಯನ್ನು ಕಳಿಸಬೇಕು. ಪ್ರಜಾ ಸೋಷಿಯಲಿಸ್ಟ್ ಪಕ್ಷದವರ ವತಿಯಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ನಿರತನ ವ್ಯತ್ಯಾಸದ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಲಕ್ಷ್ಮೀಪ್ಪನವರು ಮತ್ತು ಗೋಪಾಲಗೌಡರು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ ಸರ್ಕಾರದ ಅಹಾರ ನೀತಿಯ ವಿರುದ್ಧ, ರೈತರ ಮೇಲೆ ಕರಭಾರ ಹೇರಿರತಕ್ಕ ನೀತಿಯ ವಿರುದ್ಧ, ಅನೇಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಸರಿಯಾದ ಒಂದು.....

Mr. SPEAKER.—Order, order. I am not going to allow.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬೈರಪ್ಪಾಜಿ.—ಓ ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ.....

Mr. SPEAKER.—Order, order. Simply because I allowed a little latitude, Sri Byrappaji goes on. I will have to say— you kindly resume your seat.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬೈರಪ್ಪಾಜಿ.—ಇದನ್ನು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಪ್ರಜಾ ಸೋಷಿಯಲಿಸ್ಟ್ ಪಕ್ಷದ ವತಿಯಿಂದ ಮನವಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ತಾವು ಇದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಿರಿ ಎಂದು ತಮ್ಮನ್ನು ನಾನು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟುಗೆ ತಂದೆ. I will resume my seat, Sir.

(Sri Byrappaji was handing over a paper to the attender)

Mr. SPEAKER.—Don't bring it here. Is there no procedure ? There is a Committee of Petitions. Simply calling somebody and giving it to him— is it procedure ?

ಎಷ್ಟು ಸಮಾಧಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೂ, ಎಷ್ಟು ವಿಧದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದಾಗ್ಯೂ ನೀವು ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲ. All that I have to say is, the Hon'ble Member is deliberately, designedly, will fully and knowingly flouting the rules.

ಪಬ್ಲಿಕ್ ಏಜೆಂಸಿ ಕೊಡುವುದು ಎಂದರೆ ಏನು ? ಯಾವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ, ಯಾವ ಕೆಲಸ ಎದ್ದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ? ನೀವು ಎದ್ದು ಏನೇನೋ ಮಾತನಾಡುತ್ತೀರಿ. ಒಬ್ಬರೂ ತಿಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದ ಕೂಡಲೇ ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಸಭೆಯಲ್ಲಿದ್ದು ನಿಮಗೂ ಗೌರವವಿಲ್ಲ ನಮಗೂ ಗೌರವವಿಲ್ಲ. ಯಾವುದಾದರೂ ಮಾತನಾಡಬೇಕಾದರೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಎಂಟಿಂಗಿಗೆ ಮುಂಚೆ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಂಥದ್ದು. ಅದರಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವುದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ನಾಲೂವರೆ ವರ್ಷದ ನಂತರವೂ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು.

There is a method. I do not know what the Member has got in his hand. He was shown a piece of paper to the House and he wants the person to pass it on to the House ! What does he want me to do with it ? Why does not he pass it to the Government ?

Sri B. BYRAPPAJI.—It is a memorandum.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಮರುಳಪ್ಪ (ಕಡೂರು).—ಅದನ್ನು ತಮ್ಮ ಮುಖಾಂತರ ಕೊಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು...

Mr. SPEAKER.—If he wants me to function, under what rule he may please tell me.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—Member's representation.....

Mr. SPEAKER.—Is it a petition? ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನೀವು ರೂಲ್‌ಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ವರ್ತಿಸಿದರೆ ಶಿಸ್ತು ಪಾರಿವಾಸಿಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ರೂಲ್‌ಯಾವುದಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಹೇಳಿ, ನನ್ನನ್ನು ಬಿಂದು ಕಾಣಿ. ಏನೂ ಹೇಳದ ಆಗಬೇಕು ಎಂದರೆ ಇದೇನು ಖಾಸಗಿ ಮನೆಯೇ! It is Absolutely not good.

4-00 P.M.

Sri S. GOPALA GOWDA.—In Rule 123 :

“any matter of general public interest provided that it is not one...” ಎಂದು ಇದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಸೂಚನೆಗಳು ನನಗೆ ಬೇಡ. ಯಾವ ರೂಲ್ ಪ್ರಕಾರ ನಾನು ವರ್ತಿಸಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಹೇಳಿ. ಆಗ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಸಮಾಧಾನವಾಗುತ್ತದೆ. ರೂಲ್ ಪ್ರಕಾರ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತವಾಗಿ ಹೇಳಿ. ಆಗ ಅದನ್ನು ನಾನು ಡೀರ್ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

Sri G. V. GOWDA.—Sir, in rule 130 it is said :

“A petition may either be presented by a member, or be forwarded to the Secretary, in which latter case, the fact shall be reported by him to the Assembly and no debate shall be permitted on the making of such report.”

Under rule 130 a member is perfectly entitled to present a petition addressed to the Assembly, to the Speaker. If the Speaker is not in the Assembly it can be forwarded to the Secretary.

Mr. SPEAKER.—Does the rule say that it should be presented in an open House?

Sri G. V. GOWDA.—The intention is to present it to the House. The Chair may kindly read the rule.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬೈರಪ್ಪಾಜಿ.—ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸಾರಿ ತಾವೇ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೇ ನಾವರೂ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವ ವಿಷಯವಿದ್ದರೆ ಅಥವಾ ಕಾಗದ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಇದ್ದರೆ ಅವನ್ನು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಬೇಕೆಂದು ಅನೇಕ ವೇಳೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದೀರಿ.

Mr. SPEAKER.—Are we here to transact business or not? Again the Member is reminding me that several times I have said “please pass on the paper to me.” Under what circumstances and for what purpose have I said that? Why does he want to dissociate other things? ಏನಾದರೂ ಒಂದು ವಿಷಯದಮೇಲೆ ಇಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವಾಗ ಆ ಒಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೇನಾದರೂ ಅನುಮಾನವಿದ್ದರೆ, ಅದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಣ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಏನಾದರೂ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದು ಇದ್ದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದು ಬೇಡ. ಆತನ ವಿಷಯಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟ ಆಗದ ಹಾಗೆ ನನ್ನ ಕೈಗೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಕೊಡಿ. ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಅವಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ತರಿಸುತ್ತೇನೆ. ಹೇಗಾದರೂ ಮಾಡಿ ಆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ತರಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳು ನಡೆಯುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಒಂದು ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ತಂದಿದ್ದೇನೆ. ಅದನ್ನು ನೀವು ಪಡೆದುಕೊಂಡ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಬೇಕು, ಅದು ನನ್ನ ಹಕ್ಕು, ಆ ರೀತಿ ಅವರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುವುದು ನಿಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವೆಂದು ನನಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳುವುದು ಎಲ್ಲರದರೂ ಉಂಟೇ!

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬೈರಪ್ಪಾಜಿ.—ಈ ದಿವಸ ಹೊರಗಡೆ ಎಂದೂ ನಡೆಯದೇ ಇರತಕ್ಕಂಥ ವಿಚಾರ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ.

Mr. SPEAKER.—I have given him more time. I must ask him to resume his seat.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬೈರಪ್ಪಾಜಿ.—ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಚಾರ. ಈ ವಿಷಯ ಏಧಾನಸೌಧದ ಹೊರಗಡೆ ನಮ್ಮ ಎರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರೂ ಹಾಗೂ ಎರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರೂ ಉಪವಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ.....

Mr. SPEAKER.—Order, order. I am not allowing. I am dealing with the point raised by Sri Gopala Gowda. Is it because I have not taken firm action that half a dozen members talk ?

Sri G. V. GOWDA.—Sir, the hon'ble member is perfectly entitled to present the petition. Rule 128 says :

“ Every petition shall be addressed to the Assembly and shall conclude with a prayer reciting the definite object of the petitioner in regard to the matter to which it relates.”

As per this, a petition has to be presented and it can be presented to the Assembly only through the Speaker himself.

Mr. SPEAKER.—Will Sri Gowda kindly read Chapter XIV dealing with Petitions ? Procedure is stipulated there ; It should be addressed to the Secretary.

Sri G. V. GOWDA.—No, it does not say that. It shall be addressed to the Assembly.

Mr. SPEAKER.—Is it to be done in this way, in the middle of the day ? You say I want to invoke Chapter XIV ? Should you not conform to what is stated there ? This is brought in the middle of other work. Are there no rules and regulations ? What is there in the Agenda and what is the procedure to be followed ?

I call upon the Food Minister.....

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಷ್ಮಪ್ಪ.—ಅಡ್ವರ್ಮೆಂಟ್ ಮೋಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಕೇಳಿರುವುದು. ತಾವು ಅದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಅವಕಾಶಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಬರೀ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಆಹಾರ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅಂತಹ ಹೇಳಿಕೆಗಳಿಂದ ನಾವು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ತೃಪ್ತರಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಅಡ್ವರ್ಮೆಂಟ್ ಮೋಷನ್‌ಗೆ ಅಪ್ಪಣೆಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಚರ್ಚೆಮಾಡಲು ಅವಕಾಶಕೊಡಿ. ಬಾಕಿ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹಾಕಬೇಕು. ಇವರ ಬರೀ ಹೇಳಿಕೆಗಳಿಂದ ಯಾರೂ ತೃಪ್ತರಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಈ ರೀತಿ ಇದೆ. ಹೊರಗಡೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಉಪವಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಬಹಳ ಭೀಕರವಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಇಂತಹ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಜತ್ತಿಯವರು ಎರಡು ಮೂರು ಸಾರಿ ಕೊಟ್ಟರು. ಬರೀ ಹೇಳಿಕೆಯಿಂದ ನಾವು ತೃಪ್ತಿಯಾಗುವುದಾದರೆ ನಾವು ಇಲ್ಲಿದ್ದು ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ?

Mr. SPEAKER.—Order, order.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಷ್ಮಪ್ಪ.—ಒಂದುವೇಳೆ ತಾವು ನಾಳೆ ಈ ಅಡ್ವರ್ಮೆಂಟ್ ಮೋಷನ್‌ಗೆ ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡುವುದಾದರೆ, ಅವರು ಕೊಡುವ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಇವತ್ತು ನಿಲ್ಲಿಸಲಿ. ಅದಕ್ಕಾದರೂ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಿ. ಬರೀ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಅವರು ಹೇಳುವುದು ಬೇಡ. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಈಗಿನ ಒಂದು ಆಹಾರಭಾವದಿಂದ ಯಾರೂ ತೃಪ್ತಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

Sri G. V. GOWDA.—Sir, we want to express ourselves.

Mr. SPEAKER.—I have no objection to give half an hour. But is there no procedure ? The hon'ble member says that this is a thing to be done first. Is it the dictation to the Chair ?

HON. MEMBERS.—No.

Mr. SPEAKER.—Order, order. I allowed the member to express himself. I was more than doubtful whether I should allow at all this

matter relating to the Food. A similar motion was given on a prior occasion ; I asked the Government to make a statement and that was made and then the members wanted clarification because a debate was not possible. One hour was given but it was not utilised. General debate on the budget took place and every body has spoken. The food matter has been discussed. I want to know what is the latest position and so I am asking the minister to make a statement. Is that wrong ? Or is it that I should be dictated to do this or that ? If that is the attitude, I do not know how a Speaker can function ?

Sri G. V. GOWDA.—Sir, it is our earnest desire that the Government requires to be profitted.

Mr. SPEAKER.—What is it that is going to be discussed ? Is food situation ?

Sri G. V. GOWDA.—That is an important matter. Most of us have participated in the Budget.

Mr. SPEAKER.—I am prepared to change the order of the Demands. I am prepared to have 'Agriculture' tomorrow and let the food matter also be discussed. Will the Government agree ?

Sri S. NIJALINGAPPA (Chief Minister).—Sir, the the programme for tomorrow has already been issued.

Mr. SPEAKER.—For tomorrow, programme has been issued. So, on Monday we will discuss 'food'.

Sri S. NIJALINGAPPA.—We have no objection, Sir.

Mr. SPEAKER.—There cannot be a better arrangement than this.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಷ್ಮಪ್ಪ.—ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆಹಾರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನವನ್ನು ಸೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಈ ದಿವಸ ಆಹಾರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಅಗಿ ರತಕ್ಕಂಥ ದೌರ್ಜನ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಉಪಪಾಸ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗೋಪಾಲಗೌಡರು ಒಂದು ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ.....

Mr. SPEAKER.—If members go on unnecessarily confusing, I cannot, possibly, help it. Sri Gopala Gowda said that he was unaware of the incident and that he has not included it in his Resolution. The Hon'ble member is confused in his own mind. 'How long am I to allow that. He mentioned it as a fact. Am I going to take action on a fact ? He has given notice ; I said : 'it will be taken up tomorrow'. If members will have not the least proportion of the work that they are doing

Sri G. V. GOWDA.—Sir, the Leader of the Opposition himself is fasting !

Mr. SPEAKER.—What am I to do ?

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—Sir, if the Government agrees, it can be discussed tomorrow along with 'Agriculture'.

Mr. SPEAKER.—For tomorrow, Agenda has already been issued. Earliest I can alter is Monday. I am trying to.....

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—We have still two hours time to revise the order paper that has been issued.

Mr. SPEAKER.—Are we not going to move the Demands? I said, we are going to take it up. What happens if it is discussed on Monday? I am not going to change it; let all the blame come on me.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಸ್ವಾಮಿ, ನನ್ನ ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಾದರೆ, ಈ ದಿವಸದ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲೇ ಸರ್ಕಾರದವರು ಆಹಾರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ನಿರ್ಧರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಷಯ ಇವೊತ್ತಿನ ಅಜೆಂಡಾದಲ್ಲೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ.....

Mr. SPEAKER.—Don't unnecessarily complicate matters. I am trying to see what best can be done. If you insist immediate disposal of this, all that I can say is, I am unable to admit it. By engaging like this, we have to leave through the whole thing afterwards.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಷ್ಮಪ್ಪ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಈಗ ತಾವು ಹೇಳಿದರೆ, ಆಹಾರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಶ್ರೀ ಜತ್ತಿಯವರು ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ, ನಂತರ ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲರು ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು. ಈ ಕಡೆ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಮತ್ತು ಕೆಲವರು ಉಪಪಾಸನೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಗೃಹಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಲೀ ಯಾವ ಸಮಜಾಯಿಷಿಯನ್ನೂ ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಸರ್ಕಾರದ ಧೋರಣೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿಭಟಿಸಿ ನಾನು ಹೊರಗೆ ಹೋಗುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—The member will not move when I am on my legs. There must be a limit to this. We must have a sense of decency; we must have a sense of proportion. On whom does it reflect? All this will go into the Proceedings and will be reported in the Press.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಷ್ಮಪ್ಪ.—ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ವಾದ ಮಾಡಿದಾಗ್ಯೂ, ಉಗ್ರವಾದ ಪ್ರತಿಭಟನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದಾಗ್ಯೂ ಕೂಡ ಆಹಾರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನೂ ಮಾಡದೆ ಇರುವುದನ್ನು ನಾನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—Order, order. Now, if the member speaks, I will ask him to retire from the House.

The Hon'ble member was pleased to observe that I called upon the Minister for food to make a statement and later on, I asked the Minister for Public Works to move the Demands. The member, ignored deliberately or otherwise all that has transpired. I called upon the Minister for Food to make a statement as was agreed to on the Floor of the House. He was interrupted. Objections were raised and one after another some of the members got up. I wanted to respect their feelings. I allowed the Food Minister to make a statement, and ultimately they wanted a Debate on food immediately. Even that was taken into account, and it was suggested by one or the other member that it might be taken up expeditiously. I thought whether it could be done even tomorrow, I dealt with it and ultimately thought that Monday is the earliest. It cannot be a dictation by one member or by any party whatsoever. The arrangement is that of the House, and I am here to regulate it. It does not matter to me whether a particular Demand is passed or not. I want to make that very clear.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ತಾವು ನನ್ನ ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಕೊಟ್ಟು ಸಾಧ್ಯವಾದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದನ್ನು ಚರ್ಚೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವಂತಹ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ಆದರೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಂದಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಉಗ್ರತೆಯನ್ನು,

ತೀವ್ರತೆಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಂತೆ ನನಗೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಸ್ವಾಮಿ, ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣರಾನಿಯವರು ಒಂದು ಸಾರಿ :—

“Today when people are dying inch by inch, it is our duty to ring the Bell of Revolt.”

ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಅಲ್ಲಗಳೆದಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿಯನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿ ಪ್ರತಿಭಟಿಸಿ ನಾವು ಸಭಾ ತ್ಯಾಗ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಇಲಾಖೆಯ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನಾವು ಅದನ್ನು ಬಹಿಷ್ಕರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿ ನಾವು ಈ ಸಭೆಯಿಂದ ಹೊರಗೆ ಹೋಗುತ್ತೇವೆ.

(At this stage the Opposition members staged a walk-out)

Mr. SPEAKER.—The Hon'ble Minister may move the Demands.

BUDGET ESTIMATES FOR 1966-67—DEMANDS FOR GRANTS

DEMAND NO. 6.—OTHER TAXES—ADMINISTRATION.

Sri VEERENDRA PATIL (Minister for Public Works).—Sir, on the recommendation of the Governor of Mysore, I beg to move :

“That a sum not exceeding Rs. 12,26,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1967 in respect of 'Other Taxes and Duties'.”

Along with this Demand. Demand No. 30A, 31, 32, 43, 47, 48 and 50 are deemed to have been moved and are open for discussion.

Mr. SPEAKER.—Demands moved : On the recommendation of the Governor of Mysore,

“That a sum not exceeding Rs. 12,26,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1967 in respect of 'Other Taxes and Duties'.”

Along with this Demand, Demand No. 30A, 31, 32, 43, 47, 48 and 50 are deemed to have been moved and are open for discussion.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಗುರ್ರೆಡ್ಡಿ (ಮುಂದೆ ಬಹಾಳ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಪಿ.ಡಬ್ಲ್ಯು. ಇಲಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಂಡಿಸಿರುವ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತಾ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಬೇಡಿಕೆಗಳೆಲ್ಲ ಮೊದಲನೆಯದಾದ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, 3ನೇ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಸರಕಾರದವರು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಸುಮಾರು ಒಂಬತ್ತು ಕೋಟಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದರು ಆದರೆ ಸರಕಾರದವರು ವಹಿಸಿದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಒಂಬತ್ತು ಕೋಟಿಗಿಂತಲೂ ಮೀರಿ ಸುಮಾರು ಹದಿನೆಂಟು ಕೋಟಿಯಷ್ಟು ಹಣ ಈಗಾಗಲೇ ಬರ್ತಾಗಿದೆ. ಇದು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದ ಸಹಾಯದಿಂದ ಇಷ್ಟು ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಲಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ; ಎಂದು ಹೆಮ್ಮೆಯಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹಾರಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕ (ಕಮ್ಯೂನಿಕೇಷನ್) ಒಂದು ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರಗತಿಗೆ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದುದು. ರೋಡುಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದೇ ಅಲ್ಲದೆ ಫೋಟೋಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದರಂತೆ ನಾನಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿ ಸಾರಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಮಹತ್ವ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರಿನ ಸಾರಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಕೆಲಸ